

[Hans Hækkerup.]

at en besættelsesmagt kun kan foreskrive dødsstraf for en beskyttet person i bestemte tilfælde, altså i tilfælde af bestemte lovovertrædelser, nemlig spionage, sabotage mod besættelsesmagtens militære anlæg eller forsætlige strafbare handlinger, der forårsager en eller flere personers død, og så tilføjes det i konventionen, at dødsstraf kun kan indføres, hvis sådanne handlinger i forvejen kunne medføre dødsstraf efter den lovgivning, der før besættelsens indtræden bestod i det pågældende område.

Uden at ville underkende den betydning det har at vedtage internationale konventioner af et sådant indhold, vil jeg dog gerne have lov til at pege på, at man må jo erindre, at denne bestemmelse i konventionen blev gennemført med en meget ringe majoritet, at en række stater har taget forbehold overfor den, og at kun et mindretal af de underskrivende stater i de forløbne snart 3 år har ratificeret konventionen, og at dens bestemmelser kun er gældende, hvis såvel besættelsesmagten som det besatte land begge har ratificeret konventionen. Derfor tør jeg for mit vedkommende ikke tillægge denne konvention afgørende betydning som argument mod det forslag, der her er til behandling. For os, når vi skulle vurdere dette dødsstrafforslag, måtte det afgørende blive, at vi måtte se på det som en realpolitisk nødvendighed. Ville vi gøre os håb om, at den lovgivning, vi nu gennemførte, skulle holde, når den blev stillet på prøve, var det nødvendigt at have dødsstrafbestemmelsen med. Endvidere vil jeg pege på, at besættelsen fra 1940—45, navnlig dens sidste år, lærte os en række forbrydelser at kende af en sådan modbydelighed, at reaktionen simpelthen måtte være, at de pågældende forbrydere turde man ikke lade leve. For mit parti spiller det også en rolle, selvom det aldrig kunne blive hovedmotivet, at gennemfører vi ikke denne lovgivning, har vi efter min opfattelse så at sige desavoueret det, som dette høje ting gjorde i 1945. Argumentationen vil simpelthen være den, at tilkendegiver vi nu overfor en situation, der ligner den, vi dengang oplevede, at dødsstraf vil vi ikke anvende, har vi givet udtryk for, at det, der skete i 1945, var en handling i panikstemning som udtryk for et hævninstinkt, og der har for mig ikke et øjeblik været tvivl om, at det dengang var nødvendigt at gennemføre dødsstraffen. Det har også for mig spillet en rolle, at kulturstater som Norge og Sverige har ment det nødvendigt at beskytte sig på disse områder

med den højeste straf, og vi har jo endda for vort vedkommende trukket grænserne snævrere, end tilfældet er i disse landes straffelovgivning. Endelig tror jeg ikke, man kan afvise, at det præventive hensyn taler for at indføre dødsstraffen her, hvor vi ikke står overfor affektforbrydelser.

Af alle disse grunde anbefaler jeg, at man stemmer for lovforslaget. Jeg gør det uden glæde, men udfra det hensyn, jeg nævnte, at vi anser det for nødvendigt.

Thestrup: På mit partis vegne skal jeg anbefale de to foreliggende lovforslag.

Det ærede medlem hr. Lorentzen har som ordfører for udvalget fremsat en række betragtninger, jeg kan tilslutte mig, ligesom jeg kan henvise til det, der er anført i betænkningen. Udover dette skal jeg tillade mig at gøre nogle bemærkninger til lovforslagene som helhed og til lovforslagenes enkelte paragraffer.

Disse lovforslag har været underkastet en meget langvarig behandling her på rigsdagen. Spørgsmålet om en ændring af straffeloven på de punkter, det her drejer sig om, blev i 1948 rejst af den nuværende højtærede udenrigsminister, og siden den tid har sagen været behandlet. Jeg tør også sige, at behandlingen har været indgående ikke blot fra politikernes side, men vi har hertil haft bistand fra en række jurister. 6 af vore dygtigste jurister har udarbejdet udkastet til lovforslagene. De har været drøftet på et nordisk kriminalistmøde, og nogle af vort lands førende jurister har udtalt sig om dem. Fremmede landes lovgivning på det samme område har været undersøgt, en række domme om forræderi har været gennemgået, og der har været indsendt erklæringer om specielle spørgsmål fra dem, der er sagkyndige på de pågældende områder, såsom udenrigsministeriets embedsmænd og militærets embedsmænd. Endvidere har lovforslagene været livligt diskuteret i pressen og på møder, og adskillige organisationer er fremkommet med udtalelser og henvendelser til udvalget.

Grunden til, at disse ændringsforslag til den nu gældende straffelov er blevet fremsat, er jo — som adskillige gange fremhævet —, at de faktiske forhold på det område, vi her behandler, har ændret sig, siden vor nuværende straffelov, straffeloven af 1930, blev til, således at den nu må betragtes som forældet på disse områder. Juristudvalget har karakteriseret ændringen i de faktiske forhold således — jeg beder formanden om tilladelse til et citat —:

„Under den anden verdenskrig fuld-